

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

De Officio privato ac publico, vitaeque ac moribus Clericorum, generatim.
Cap. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

est, Clericum in duabus Ecclesiis conscribi non oportere; quod difficile videatur ut unus vicem duorum sustineat, & absurdum si promiscuis actibus rerum turbentur officia. Id vero in primis noxium est, ubi plures Parochiæ seu Dignitates uni Presbytero committuntur, quod solus per omnes Ecclesias nec Officium persolvere nec rebus earum necessariam curam impendere valeat. Quare tam eos qui de Sacerdotiis ejuscemodi disponendi potestatem habent, quam qui ea, cæca cupiditate ducti, ambiunt, communitos volumus, ut suos affectus Canonicis institutis submittant; qui vero Dispensatione Apostolica adversus hæc se tueri velint, ut causam dispensationis obtentæ, Deo comprobent. Neque enim sublimes atque admodum literatas personas suo privilegio nudamus, modò illo recte & secundum Deum utantur.

CAP. XXXIII. *Dispensationes inspicendæ, ut occurratur abusibus.*

Quam impudenter plerique diplomatibus ac dispensationibus, apud Sedem Apostolicam extortis, præter summi Pontificis mentem (qui & vult & debet potestate sibi concessa, non ad destructionem, sed ad ædificationem uti) abutantur, nullus est qui ignoret. Non prohibeo (inquit quidam vir pius) dispensare, sed dissipare. Dispensatio quidem credita est: sed hic jam quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Quamquam apud illos maxima culpæ pars resideat, qui, vel nulla vel minus legitima vel etiam ficta causa supplicatoriis precibus inferta, dispensationis testatorum tandem eliciunt, quos apud Deum, qui renes & corda scrutatur, omnemque hypocrisim ac fraudem execratur, securos quis dixerit? Nemo tibi (ait idem ille quem jam citavimus) de dispensatione Apostolica blandiatur, cujus conscientiam Divina sententia tenet alligatam. Sed, quia pauci sunt in quorum conspectu est Deus, plerique vero qui sacra autoritate pro sua libidine passim abutantur; fit, ut Lugdunensis Concilii, sub Gregorio X celebrati, non insalubre decretum, adversus insolentiam ejuscemodi hominum, in usum revocare cogamur: quo subnixi, cunctis, qui talibus diplomatibus sibi blandiuntur, necessitatem impone-

mus, literas suas Nobis exhibendi, visuris, num rite impetraverint, ac recte impetratis utantur. Et, ut quam maximè robustæ sint dispensationes istæ, curabimus tamen, ut menti Canonis ac summi Pontificis satisfiat: videlicet, ne animarum cura in his Ecclesiis, Personatibus, seu Dignitatibus, quas sub hoc prætextu occupant, negligatur, nec Beneficia ipsa debitis obsequiis defraudentur.

CAP. XXXIV. *In resignationibus ac permutationibus Beneficiorum, quæ cura adhibenda.*

Postremo, quum Nobis haud clam sit, in resignationibus permutationibusque Beneficiorum, multa ancipitia perjuria committi ab his, qui frequenter subito ac non præmeditati, aut ipsi aut per suos Procuratores (id quod ejusdem reatus ac culpæ est) jurejurando ante manus impositionem testantur, in hujusmodi resignationibus seu permutationibus nullam Simoniam labem aut aliam illicitam intervenisse corruptelam, cum res crebro longe secus habeat, per quod illi gravem in se Dei iram procul dubio provocant: majori cura, diligentiorique, quam antehac fieri consuevit, pervestigatione prævia, hæc juramenta recipi convenit.

CAP. XXXV. *Præstat, paucos esse bonos quam multos inutiles Sacerdotes.*

Et ut cum Divo Clemente hoc caput concludamus, Melius est Episcopo, paucos habere Sacerdotes ac Ecclesiæ ministros qui possint digne opus Dei exercere, quam multos inutiles qui onus grave Ordinatori adducant.

CAP. XXXVI. *De Visitatione ultimo loco dicendum.*

De Visitatione (quæ est altera muneris Nostri Episcopalis pars) hic dicendi locus non fuerit importunus. Expedientius tamen erit, hanc partem in ultimam harum Synodalium institutionum classem rejicere, quod illic tractetur commodius majorique cum fructu, nimirum traditis jam atque expositis regulis, ad quas oporteat, veluti ad amissim quandam, Visitationem redigere, ordiri atque peragere.

PARS SECUNDA.

CAP. I. *De Officio privato ac publico, vitæque ac moribus Clericorum generatim.*

Qui exacte volet cognoscere Clericorum officium & vitam, is Divum Hieronymum ad Nepotianum, ac cæte-

ros Patres, non minus eruditione quam vitæ sanctimonia claros, qui de hac re ex professo justis voluminibus scripserunt, perlegat. Sat Nobis in præsentiarum erit, carptim quædam delibare, ex quibus Clerici Nostri summatim deprehendant, quam longe lateque à recta

semita

Ex Tol. c. unio. 10. q. 3.

Ex Conc. gen. c. de multa. de Prabend. & Dignit.

I Cor. 10.

Ber. ad Eug.

I Cor. 4.

Psal. 7.

Ber. ad Nepot.

Ex Conc. Lug. c. ord. de offi. ord. lib. 6.

femita declinaverint, subindeque erronei ipsi, tam periculose digressionis commoniti, pedem in viam mandatorum Domini referant. Quod ab illis pientissimus simul ac iustissimus Deus, quum, verbo hactenus adhortans, parum profecerit, innumeris plagis iustissime immisissis commonens, manifesto requirit.

I Cor. II.

CAP. II. Vnde Clerici appellatio derivata.

Neminem fugit, unde Clerici appellatio derivata sit; nempe à κληρῶν, quod fortem sonat. Propterea enim (si divo Hieronymo credimus) Clerici dicuntur, quia de sorte Domini sunt, vel quia ipse Dominus, fors (id est, pars) eorum est. Quia ergo vel ipsi pars Domini sunt, vel Dominum partem habent, tales se exhibere debent, ut & ipsi possideant Dominum, & possideantur à Domino, quum cum Propheta confidenter dicant: Dominus pars hereditatis meae. Non quidem quod à sorte Domini Laicos secludamus, (omnes enim, qui Christo per baptismum & fidem incorporati sumus, populus acquisitionis ejus sumus, de quo Propheta dixit: Pars autem Domini populus ejus, Jacob funiculus hereditatis ejus;) sed quod Clerici, peculiari quadam ratione, ministerio Dei & Ecclesiae dedicati sint. Omnis quidem multitudo sanctorum erat, attamen Dominus Tribum Leviticam suo ministerio peculiariter delegit, quam in terra Israel praeter primitias, decimas, partesque immolatorum, ac reliqua quae ipsis peculiariter lex dedicavit, nihil proprium possidere, nec habere partem inter fratres voluit. Dominus enim ipse est hereditas ejus; quam in hoc elegit ex omnibus tribubus, ut staret & ministraret nomini ejus. Habet Evangelium suam Magdalenam, habet & Martham: & secrevit quosdam Christus, quos dedit Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores & Doctores, ad consummationem sanctorum, in opus ministerii, in aedificationem Corporis Christi. Breviter, à condito orbe, & ab Ecclesiae, quae in Adam cepit, crepundiis, semper videntur ex hominibus assumpti quidam, constituti pro hominibus in his quae sunt ad Deum. Semperque visum est genus humanum à duobus ministris Dei optime regi; quae sunt, Sacerdotalis autoritas & regia potestas. Quibus quandiu inter se convenit, bene actum est de repub. Dei: quum secus, omnia in diversum repente mutata sunt. Pone ob oculos sermo divinus pleraque exempla, huc spectantia, perpetuo memorabilia. Sed quid attinet antiqua repetere, quum nostri temporis exempla non minus insignia, non in aures tantum, sed in oculos ipsos, influant? quae nimis abunde docent, quantum malorum in Ecclesiam Dei invexerit, sacra prophanis miscuisse,

Hier. ad Nepot.

Psal. 15.

Deut. 32.

Num. 18. Deut. 18.

Luca 10. I Cor. 12. Ephes. 4.

Hebr. 5. Gela. Pont. ad Anast. Aug.

CAP. III. Clericum suo Officio intentum esse oportere.

Omnia mali seminarium, cupiditas femper fuit. Nam, dum nemo suum peragit officium, alienis semper intentus, nempe Clericus quae Laici, Laicus quae Clerici sunt, (ut deteriora sileamus,) usurpat; fit, ut Ecclesiae harmonia diutius constare non possit. Obtestatur Paulus Apostolus Timotheum, quin potius contestatur simul omnes quotquot erant Timotheo successuri: Tu, inquires, vigila, in omnibus labora, opus fac Evangelistae, ministerium tuum imple.

I Tim. 5.

2 Tim. 4.

CAP. IV. Duplex Clericorum ministerium.

Clericis, & inprimis Ecclesiae Presbyteris, duplex ministerium, divinis & humanis legibus, est junctum. Alterum, ut, in commissum sibi populum, Deum propitium habere, cunctis rationibus enitentur: quod non tantum sacrificiis solemnibus efficitur, sed etiam precibus, quae à pio corde proficiuntur, teste Iacobo; qui nos ad precandum cohortans: Orate, inquit, pro invicem, ut salvemini; multum enim valet deprecatio iusti assidua. Omnibus quidem dictum est: Petite, & accipietis. his vero, ut semper petant, nec pro semetipsis tantum, sed & pro tota Ecclesia Dei, ut vincat populus, qui sub ipsis est, hostes illos invisibiles, impugnantes eos qui volunt pie vivere in Christo; ut stent, sicut Moyses, levatis semper interioribus animi manibus in caelum, in contradictione, in conspectu Domini, ad averendum iram ejus, ne disperdat populum suum assidue precantem; deinde, ut offerant dona ac sacrificia pro peccatis; quemadmodum scriptum est: Quoniam sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen ejus. incensum enim Domini & panes Dei sui offerent, & ideo sancti erunt. Alterum, ut sint Religionis magistri, proindeque ut in lege Domini meditentur die ac nocte, ut judicia Domini vera, justificata in semetipsis, desiderabilia super aurum & lapidem preciosum multum, dulciora super mel & favum, totis praecordiis amplectantur, exquirant, scrutenturque; idque non propria praesumptione, aut humano sensu, sed Spiritu sancto dictante, qui abscondit haec à sapientibus & prudentibus in oculis suis, & revelat ea parvulis. Vnde scriptum est: Labia Sacerdotis custodiunt scientiam, & legem exquirunt ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est. Qui in hoc secundo munere praestant, gregi Christi pascendo admovendi sunt: de quibus suo loco dicemus.

Iac. 5.

Matth. 7.

Exodi 17. Psal. 105. Hebr. 5.

Levit. 21.

Psal. 18.

Ex decret. d. Clemens. Matth. 11.

Mal. 2.

CAP. V.